

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 9845

гр. София, 07.10.2022 г.

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ЧЖ-VI-B, в закрито заседание на седми октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Цвета Желязкова

Членове: Елена Радева

Цветанка Бенина

като разгледа докладваното от Елена Радева Въззивно гражданско дело № 20221100507709 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производство по чл.436 вр. с чл.435, ал.2, т.2 вр. с чл.446а ГПК.

Делото е образувано въз основа на жалба с вх.№13727/28.06.022 година, подадена от „Б.Е.Е.“ ООД, ЕИК *****, чрез адв. И.Д. и адв. В.Б., срещу налагане на запор по изп.д.№ 20227900400917 по описа на ЧСИ Р.М., рег. № 790 на КЧСИ, въз основа на издадена от състав на СГС по ч.гр.д. №5541/2022г. по описа на съда, обезпечителна заповед въз основа на определение от 31.05.2022 година, постановено по това дело, с което е допуснато обезпечение на основание чл.390 ГПК в полза на „Б.“ ЕООД за бъдещ осъдителен иск, насочен срещу настоящия жалбоподател, представляващо запор върху банкови сметки на „Б.Е.Е.“ ООД, ЕИК *****, за заплащане на 297 250 щатски долара и 85 041,55лв, ведно с лихвата.

Жалбоподателят твърди, че запорът е наложен от ЧСИ М. със запорно съобщение от 09.06.2022година върху банковите сметки на бъдещия ответник в „П. И.Б.“ АД до размер на сумата от 297 363,59 щатски долара (в левове равностойност – 541 363,59лв. спрямо курса на долара към 09.06.2022 година) и 85 041,55лв.

В жалбата се твърди, че извършеното от ЧСИ действие по налагане на запора е незаконосъобразно и това е така, защото е насочено срещу несеквестрируемо имущество по аргумент от нормата на чл.446а ГПК.

Жалбоподателят твърди, че има качество на въздушен превозвач с действащ лиценз за въздушен превозвач № BG 240706, издаден от Главна Дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ към Министерство на транспорта.

Твърди, че съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за 2021г. държавата предоставя на въздушни превозвачи с оперативен лиценз безвъзмездни средства в общ размер на 60 000 хил. лв.

(чл.109 ЗДБРБ), като условията и реда за предоставянето им се определят от Министерски съвет (МС). Съгласно нормата на чл.99, ал.1 ЗДБРБ целево предоставените средства от държавния бюджет на нефинансовите предприятия не могат да се ползват за обезпечения и за принудително погасяване на публични и частни държавни вземания, както и вземания на трети лица.

Твърди, че с Постановление №454/2021г. на МС за одобряване на допълнителни разходи по бюджета Министерството на транспорта и съобщенията за 2021г. са одобрени допълнителни разходи по бюджета на Министерство на транспорта и съобщенията(МТС) за 2021г. в размер на 60 000 0000лв. за предоставяне на безвъзмездни средства на въздушните превозвачи с оперативен лиценз на въздушен превозвач на Общността с разрешение за превоз на пътници, издаден от главния директор на ГД “Гражданско въздухоплавателна администрация“, съгласно чл.109 от ЗДБРБ.

Твърди, че с Постановление №51 на МС от 2022година за допълнение на Постановление№454 на МС за 2021г., са доразвити условията и критериите за предоставяне на безвъзмездни средства на въздушните превозвачи, съгласно което тези средства се предоставят целево за погасяване на публични задължения, задължения към банки и задължения по договори за оперативен лизинг на въздухоплавателни средства, текущо дължими към 31.12.2019г., както и за покриване на непокрити фиксирани разходи, направени в периода от 01.03.2020г. до 31.12.2021г. в съответствие със Съобщение на Комисията. Временната мярка за държавна помощ в подкрепа на икономиката в условията на сегашно разпространение на Ковид-19. Твърди, че помощта се предоставя от държавата, чрез средства от държавния бюджет, чиято цел е подпомагане на българските въздушни превозвачи, пострадали от пандемията.

Твърди, че съгласно §3(1) от Постановление на МС от 2022 година предоставяне на безвъзмездните средства съставлява държавна помощ и се извършва при спазване изискванията на Закона за държавните помощи.

Сочи основанията за оказване на държавна помощ, чиято цел е осигуряване на ликвидност под формата на предоставяне на недиректни безвъзмездни средства на въздушни превозвачи, основаваща се и съвместима с вътрешния пазар на основание чл.107, §3, б. “б“ от ДФЕС, което е основание да се приеме, че ЕК е разрешила помощта.

Жалбоподателят „Б.Е.Е.“ ООД твърди, че е кандидатствал за получаване на безвъзмездна помощ и заявлението му е одобрено, съгласно Заповед № РД- 08 – 199 от 05.05.2022 година на министъра на транспорта и съобщенията и приложение №1 към нея. Твърди, че е получил такава безвъзмездна помощ на 11.05.2022година, като преди получаване на сумата е имало наличност по банковата сметка в „ПИБ „АД в размер на 12 363,07лв.Това означава, че запорираните от ЧСИ суми са изцяло с произход от постъпилата безвъзмездна помощ. Следователно, наложеният запор засяга некесвестируем доход-помощ, получена въз основа на нормативен акт, належащ се в банка – хипотеза по чл.446а, ал.1 ГПК и върху имущество, което със закон е

определено да не може да послужи за обезпечение или принудително изпълнение. Ето защо наложеният запор се явява незаконосъобразно действие на ЧСИ, поради което следва да бъде отменено.

При така изложеното моли съда да постанови решение, с което отмени действието на ЧСИ за налагане на запор върху банковите сметки на жалбоподателя, находящи се в „ПИБ“ АД до размер на сумата от 297 363,59 щатски долара (в левове равностойност – 541 363,59лв. спрямо курса на долара към 09.06.2022 година) и 85 041,55лв.

Препис от жалбата е връчен на „Б.“ ЕООД на 08.07.2022година, който не дава отговор на жалбата.

Съдът, преценявайки събраните по делото доказателства, поотделно и в съвкупността им, намери за установено следното:

По ч.гр.д.№5541/2022г. по описа на СГС, Първо ГО, 21-ви състав е постановил определение №4977/31.05.2022година, с което на основание чл.390 ГПК, е допуснато обезпечение на бъдещ осъдителен иск, който „Б.“ ЕООД ще предяви срещу „Б.Е.Е.“ ООД за заплащане на сумите от 297 363,59 щатски долара и 85 041,55лв.

Наложена обезпечителна мярка е запор върху банкови сметки на „Б.Е.Е.“ ООД в „П. И.Б.“ АД („ПИБ“ АД) до размер на тези вземания, като обезпечението е допуснато при условие – внасяне на гаранция от бъдещия ищец в размер на 10 000лв.

На 02.06.2022 година съдът издава обезпечителна заповед на „Б.“ ЕООД и въз основа на нея и молба за изпълнение на обезпечителната заповед, подадена до ЧСИ Р.М. с вх.№ 12354 на 09.06.2022година, е образувано изп.д. №20227900400917 по описа на ЧСИ М., рег.№ 790 на КЧСИ.

На 09.06.2022 година ЧСИ изпраща запорно съобщение до „ПИБ“ АД, с което налага обезпечителен запор върху всички сметки на „Б.Е.Е.“ ООД в „П. И.Б.“ АД до размер на посочените в обезпечителната заповед вземания и забранява на третото задължено лице да предаде запорираните суми в посочения размер на длъжника, като указва на банката, че има качество на пазача касателно тези вземания. Указва на третото задължено лице задълженията по чл.508 ГПК.

Запорното съобщение е връчено на банката на 10.06.2022година.

На 28.06.2022година в деловодството на ЧСИ постъпва писмо от „ПИБ“ АД, с което банката уведомява ЧСИ, че сметките на „Б.Е.Е.“ ООД са запорирани, както и относно това, че по силата на договор за финансово обезпечение с предоставяне на залог от 24.10.2017г., длъжникът е учредил залог в полза на банката върху вземанията си по сметките, които обезпечават изпълнение на посочените договори, поради което банката приема, че има право на предпочтително удовлетворяване касателно вземането за финансово обезпечение. С последващо писмо от същата дата банката уведомява ЧСИ, че сметката на длъжника е блокирана и по нея е наличен авоар, който обезпечава задължението, като предходен запор не е наложен.

На 09.06.2022 година ЧСИ изпраща на „Б.Е.Е.“ ООД съобщение за

наложената обезпечителна мярка, което е връчено на длъжника на 15.06.2022 година.

На 27.06.2022 година ЧСИ изпраща запорно съобщение до ЦРОЗ, на основание чл.26, ал.3, т.1 ЗОЗ вр. с чл.12, ал.1 ПУДЦРОЗМП за вписване в ЦРОЗ на наложения на 10.06.2022 година запор върху вземания на длъжника касателно банковите му сметки в „ПИБ“ АД до размер на посочените в обезпечителната заповед суми.

Запорното съобщение е получено от ЦРОЗ на 30.06.2022 година.

На 28.06.2022 година по делото постъпва настоящата жалба.

Към нея е приложен заверен препис от Лиценз за въздушен превозвач № BG 240706, издаден от Главна Дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ към Министерство на транспорта, с който се установява наличие на качество на въздушен превозвач на Б.Е.Е.“ ООД, поради което е компетентен да извършва търговски въздушен превоз при условията, определени в лиценза, издаден на 04.09.2008г. от главен директор на ГД“ Гражданска въздухоплавателна администрация“.

По делото не е налице спор относно това, че с ПМС№454/22.12.2021г. за одобряване на допълнителни разходи по бюджета на Министерството на транспорта и съобщенията, МС е взел решение в тази насока, като е одобрил допълнителни разходи по бюджета на МТС за 2021г. в размер до 60 000 0000лв., целта на който разход е предоставяне на безвъзмездни средства на въздушните превозвачи с оперативен лиценз на въздушен превозвач на общността с разрешение за превоз на пътници, издаден главен директор на ГД“ Гражданска въздухоплавателна администрация“, съгласно чл.109 т ЗДБРБ (чл.1). Посочено е, че средствата се осигуряват за сметка на резерва за непредвидени и/или неотложни разходи за 2021г. по централния бюджет в частта допълващи и компенсиращи мерки във връзка с Ковид-19 и други по чл.1, ал.2, раздел Втори, т.5.4 от ЗДБРБ за 2021г.

Посочено е че МПС се издава на основание чл.43, ал.3 и чл.109 от Закона за публичните финанси във връзка с чл.1, ал.5, б.“а“, ал.7, чл.76, ал.1 и чл.109, ал. от ЗДБРБ за 2021г., изпълнението му е възложено на министъра на транспорта и съобщенията и влиза в сила на 20.12.2020г.

По делото жалбоподателят е представил ПМС№51/13.04.2022 година за допълнение на ПМС№454/2021г., съгласно което държавата предоставя на въздушните превозвачи с оперативен лиценз на превозвач на Общността с разрешение за превоз на пътници, издаден от главния директор на ГД“ Гражданска въздухоплавателна администрация“, безвъзмездни средства в общ размер до 60 000 0000лв., с цел преодоляване на икономическите последиствия от пандемията от Ковид -19.

С този подзаконов нормативен акт е уреден начинът за получаване на безвъзмездните средства, изискванията към лицата, които искат да получат тази безвъзмездна помощ, определено е кои лица не могат да кандидатстват за такава помощ.

С разпоредбата на 3.1 се дефинирана целта на предоставяната помощ, а

именно – за погасяване на публични задължения, задължения към банки и задължения по договори за оперативен лизинг на въздухоплавателни средства, текущо дължими към 31.12.2019г., както и за покриване на непокрити финансови разходи, направени в периода от 01.03.2020г. до 31.12.2021г., съгласно Съобщение на Комисията Временна рамка. С нормите на чл.3.2 и 3.3 от Постановление са посочени рамките на допустимата безвъзмездна помощ.

С § 3, ал.1 от Постановление се сочи, че предоставянето на безвъзмездните средства се извършва при спазване на Закона за държавните помощи. Постановление е влязло в сила на 13.04.2022 година.

По делото е представена Заповед № РД – 08 – 199/05.05.2022 година на министъра на транспорта и съобщенията, с която се нарежда предоставяне на безвъзмездни средства в общ размер на 56 039 291,04 лева на допустимите кандидати.

Наредено е средствата да бъдат изплатени на допустимите кандидати по посочените от тях банкови сметки в срок от 10 дни от датата на тази заповед, чието предварително изпълнение министърът е допуснал, по изложени от него мотиви в заповедта.

Съобразно Приложение №1 към тази заповед настоящият жалбоподател е поставен под №4 и сумата, която му е предоставена като безвъзмездна финансова помощ е в размер на 19 704 694лв.

Видно от представеното от жалбоподателя платежно нареждане от 11.05.2022 година сумата от 19 704 694лв. е преведена, като посоченото основание е държавна помощ по схема, по сметка на търговеца в „ПИБ“ АД.

Видно от представеното извлечение от сметката на жалбоподателя към 10.05.2022 година кредитното салдо е в размер на 12 363,07лв.

Във връзка със служебно изисквана от съда информация за периода от 11.05.2022 година до 10.06.2022 година „ПИБ“ АД е представило извлечение от тази сметка, касателно движенията по нея и от него се установява, че на 11.05.2022 година по сметката е постъпила преждепосочената държавна помощ, като освен тази сума по сметката са постъпили и други суми от жалбоподателя.

При така установеното съдът достига до следните правни изводи:

Съгласно нормата на чл.400, ал.1 ГПК налагането на заповед се извършва незабавно от съдебния изпълнител по искане на молителя въз основа на обезпечителната заповед на съда съгласно чл. 449, ал. 1, чл. 450, ал. 1 и 2, чл. 507, 515, 516 и 517, като на ответника се връчва съобщение вместо призовка за доброволно изпълнение. Запорът и възбраната, наложени за обезпечение на иска, произвеждат действието, предвидено в чл. 451 - 453, чл. 456, ал. 1, чл. 508, 509 и чл. 512 - 514.

По своята същност заповедта (обезпечителна или такъв, наложен от СИ в изпълнителния процес) върху вземания е разпореждане на съдебен изпълнител или на друг, овластен от закона орган /напр. НАП/, с което определено вземане на длъжника се предназначават за принудително

удовлетворяване на вискателя, като се забранява на длъжника да се разпорежда с вземането, а на банката като трето задължено лице - да плаща на длъжника.

Атакваният в настоящия процес заповед, по реда на чл.435, ал.2, т.2 ГПК, е от обезпечителен характер, тъй като е наложен въз основа на издадена обезпечителна заповед след проведено производство по чл.390 ГПК.

За да атакува обезпечителния заповед жалбоподателят се позовава на несеквестрируемостта на средствата, които са постъпили по сметката му в „ПИБ“ АД.

От събраните по делото доказателства се установява, че действително предоставената на жалбоподателя държавна помощ, предназначена само и единствено за целите, посочени в ПМС №51/2022 година (чл.109 ЗДБРБ за 2021г. и чл.99 от същия закон), е постъпила по сметката му, която се намира в „ПИБ“ АД и върху която ЧСИ е наложил обезпечителен заповед въз основа на съдебен акт.

Въпросът за несеквестрируемостта е въпрос, свързан с принудителното изпълнение, тъй като нормите, уреждащи този въпрос са в Част пета на ГПК – Изпълнително производство.

В уредбата на обезпечителното производство е налице съществуваща забрана за налагане на заповед за парично вземане върху вземания, върху които не се допуска принудително изпълнение (чл.392, ал.2 ГПК). Смисълът на тази забрана, въведена чрез императивна разпоредба, е очевиден - не може да се иска ограничаване на правната сфера на едно лице върху него актив, който не може да бъде обект на принудително изпълнение.

Въпросът в настоящия процес е, че обект на обжалване е наложен обезпечителен заповед, а не действие, осъществено от СИ в хода на принудителното изпълнение, от лимитативно посочените от законодателя с разпоредбата на чл.435, ал.2 ГПК. В цитираната разпоредба като основание е посочено нарушаване на несеквестрируемостта на имущество на длъжника (т.2 на чл.435, ал.2 ГПК), причинено от евентуално наложен изпълнителен заповед или възбрана, тъй като в изпълнителния процес заповедът има за последица предаване на актива (в случая паричните суми) на съдебния изпълнител, които да послужат за удовлетворяване на вискателя. За разлика от него обезпечителният заповед има една последица- забрана за разпореждане с това имущество от страна на длъжника, респ. третото задължено лице. С преждецитираното определение на ВКС е прието, че е недопустимо смесване на различни правни фигури, като следва да се отграничава налагането на заповед като обезпечение от изпълнителен заповед, аргументирайки се с целта и последиците от двете действия. Касационната инстанция приема, че: „В рамките на обезпечително производство-обезпечителния заповед е мярка по допуснатото обезпечение по предявен или бъдещ иск (чл. 397, ал. 1, т. 2, пр. 2 ГПК), като неговата цел е да осигури, докато спорът е висещ, че неоснователно отричаното право ще бъде осъществено, т.е. сумата ще бъде платена и задължението – погасено – след постановяване на осъдително решение и образуване на изпълнително производство. В рамките на

изпълнително производство-изпълнителния заповест е изпълнително действие за събиране на присъдените в полза на вискателя суми, което се извършва чрез превеждане на сумите от банката по специалната банкова сметка на съдебния изпълнител (чл. 508, ал. 3 ГПК), който е длъжен да изплати дължимите на вискателя и на присъединилите се кредитори суми в сроковете и по реда на чл. 455 ГПК, при спазване на предвидения в чл. 136 ЗЗД ред за удовлетворяване на вземанията. За ищеца е налице правен интерес да се гарантира срещу възможността длъжника да се освободи от имуществото си с цел да осуети удовлетворяването на ищеца по евентуално позитивно решение“.

В настоящия случай, при наложен от съда обезпечителен заповест, СИ действа при обвързана компетентност и няма право на преценка дали да извърши или не посоченото от съда процесуално действие, без значение дали в резултат на това действие е нарушена забраната по чл.392, ал.2 ГПК. За лицето, чието правна сфера е неправомерно засегната от наложеното ограничение, съществува правна възможност да обжалва обезпечителната мярка, наложена от съда, по реда на чл.396 ГПК и във въззивното производство да представи доказателства, че предмет на ограничителната мярка е несеквестрируемо имущество (опр.№39/01.02.2021г. по ч.гр.д. №3842/2020гг. на Четвърто г.о. на ВКС).

Следователно, редът на защита при нарушение на забраната по чл.392, ал.2 ГПК, е обжалване на определенията, с което е допуснато обезпечение, а не редът на обжалване на действията на СИ, тъй като действията от посочените в тази разпоредба, в изпълнение на съдебния акт е нормата на чл.400 ГПК, което действие не представлява процесуално действие в изпълнителното производство, чиято процесуална законосъобразност може да се прецени по реда на обжалване от страна на длъжника, на основание разпоредбата на чл.435, ал.2 ГПК (в този смисъл опред.№2023/29.07.2021г. по ч.гр.д. №1366/2021г. по описа на САС).

Извън горното и за пълнота на изложението следва да се посочи, че по процесната банкова сметка на жалбоподателя постъпват и други плащания, а размерът на заповестованата сума е значително по-нисък от предоставената държавна помощ.

Ето защо макар и подадена в срок жалбата се явява недопустима и образуването въз основа на нея производство следва да бъде прекратено.

При така изложените мотиви съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПРЕКРАТЯВА производството по ч.гр.д.№7709/2022г. по описа на СГС, ТО, 6-6 състав.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване пред САС в едноседмичен срок от връчването му, с частна жалба.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____